

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce

Název	Státní zkouška z ekonomie
Zkratka	KEM/SZEK
Typ studia	navazující
Studijní program	Ekonomika a management (N6208)
Forma studia	prezenční, kombinovaná
Místo studia	Plzeň
Typ studia	navazující
Studijní program	Podniková ekonomika a management (N0413A050053)
Forma studia	prezenční, kombinovaná
Místo studia	Plzeň
Poznámka	<p>Státní zkouška z ekonomie se skládá z tematického bloku Mikroekonomie 2 a Makroekonomie 2.</p> <p>Studující si z následujících bloků vyberou příslušnou kombinaci, kdy rozhodným datem je splnění zápočtu z předmětu Mikroekonomie 2, resp. Makroekonomie 2.</p> <p><i>Mikroekonomie 2</i> – rozhodné datum udělení zápočtu do 31.8.2022 (blok Mikroekonomie 2 - zápočet získán před 31.8.2022), resp. po 1.9.2022 (blok Mikroekonomie 2 – zápočet získán po 1.9.2022).</p> <p><i>Makroekonomie 2</i> – rozhodné datum udělení zápočtu do 31.8.2023 (blok Makroekonomie 2 – zápočet získán před 31.8.2023), resp. po 1.9.2023 (blok Makroekonomie 2 – zápočet získán po 1.9.2023).</p>

Tematický blok: Mikroekonomie 2 (Zp před 31.8.2022)

1. Teorie spotřebitele – základní východiska, teoretické přístupy (ordinální, kardinální verze), indifferenční analýza, rovnováha spotřebitele, přebytek spotřebitele v různých tržních strukturách.
2. Odvození Marshallovy a Hicksovy poptávky a determinanty poptávky, Engelova křivka, ekonomický význam elasticit poptávky (cenová, důchodová, křížová a jejich algebraické vyjádření). Hicksovo a Slutského pojetí substitučního a důchodového efektu
3. Konstrukce indifferenčních křivek na bázi projevených preferencí. Laspeyresův a Paascheho množstevní a cenový index, jejich použití.
4. Rozhodování spotřebitele v podmínkách rizika, užitek z důchodu, indifferenční analýza v podmínkách rizika, spravedlivá a maximální pojistka.
5. Produkční funkce v krátkém období, jejich vlastnosti, odvození nákladových funkcí v krátkém období. Vztah mezi produkčními a nákladovými funkcemi.
6. Produkční funkce v dlouhém období, jejich vlastnosti, izokvantová analýza, odvození nákladových funkcí v dlouhém období.
7. Maximalizace zisku, jednostupňová a dvoustupňová metoda, odvození nabídky firmy.
8. Charakteristika firmy jako subjektu tržní ekonomiky, alternativní cíle firmy, Baumolův model.
9. Dokonalá konkurence a postavení firmy, utváření rovnováhy v podmínkách dokonalé konkurence.
10. Rozhodování monopolu o ceně a produkci, antimonopolní opatření státu, klady a zápory trhu ovládaného monopolem, přirozený monopol, srovnání alokační efektivnosti dokonalé a nedokonalé konkurence.
11. Rovnováha firmy v oligopolistické struktuře, teoretické modely oligopolu (Cournotův model, Stackelbergův model, kartel, modely na bázi teorie her), monopolistická konkurence a její specifika (Chamberlinův model).
12. Trh výrobních faktorů, odvození poptávky po výrobním faktoru v dokonalé a nedokonalé konkurenci (monopson), odbory na trhu práce.
13. Trh kapitálu, investiční rozhodování.
14. Všeobecná rovnováha, úloha cenového mechanismu pro dosažení všeobecné rovnováhy, první a druhá věta ekonomie blahobytu.
15. Selhání trhu (externality, veřejné statky).

Tematický blok: Mikroekonomie 2 (Zp po 1.9.2022)

1. Rozpočtové omezení spotřebitele, vícenásobné omezení, numeraire
2. Preference (axiomy, preferenční vztahy, indifferenční křivky, správně se chovající preference, lexikografické preference)
3. Užitek a užitková funkce (vztah mezi užitekem a preferencemi, základní typy užitkových funkcí, monotónní transformace, elasticita substituce)
4. Optimalizace spotřebitele I – optimalizace s omezením s využitím Lagrangeovy funkce, odvození Marshallovy poptávky, nepřímá funkce užitku, WARP
5. Optimalizace spotřebitele II – duální úloha, Hicksova kompenzovaná poptávka, výdajová funkce, Shepardova Lemma a Royova identita
6. Substituční a důchodový efekt – obecné vysvětlení, Slutského rovnice, Hicksův rozklad
7. Elasticity poptávky – důchodová, cenová, křížová a kompenzovaná cenová elasticita, vztahy mezi elasticitami
8. Přebytek spotřebitele – rezervační cena, přebytek, kompenzující a ekvivalentní variace
9. Rozhodování za rizika – očekávaný užitek, maximální pojištění, optimalizace za rizika
10. Technologie – produkční funkce a typy produkčních funkcí, výnosy z rozsahu, elasticita substituce
11. Optimalizace produkce – optimalizace s využitím Lagrangeovy funkce, duální úloha, podmíněné poptávky po vstupech, nákladová funkce, WACM
12. Zisk – izozisková funkce, maximalizace zisku v SR a LR, WAPM
13. Nabídka – funkce nabídky v SR, bod uzavření firmy, přebytek výrobce, nabídka v LR, nabídka odvětví v SR a LR
14. Všeobecná rovnováha – rovnováha na dílčích trzích, Paretovská efektivnost ve výrobě a ve směně, PPF, všeobecná rovnováha

Tematický blok: Makroekonomie 2 (Zp před 31.8.2023)

1. Rovnováha na trhu zboží a charakteristika křivky IS. Rovnováha na trhu peněz (aktiv) a charakteristika křivky LM. Současná rovnováha na trhu zboží a trhu peněz (aktiv): model IS – LM. Rovnovážený důchod a rovnovážná úroková sazba.
2. Účinnost fiskální politiky a model IS – LM. Částečný a úplný vytěšňovací efekt. Multiplikátor fiskální politiky. Účinnost monetární politiky a model IS – LM. Keynesiánský transmisní mechanismus. Multiplikátor monetární politiky.
3. Čistý export v systému flexibilního měnového kursu a jeho determinanty. Agregátní poptávka a určení rovnovážné produkce v otevřené ekonomice. Multiplikátor otevřené ekonomiky. Rovnováha platební bilance a křivka BP. Model IS – LM – BP.
4. Fiskální a monetární politika, dokonalá kapitálová mobilita a fixní a flexibilní měnové kursy – Mundell – Flemingův model.
5. Absolutní a relativní forma (verse) teorie parity kupní síly. Příčiny odchylek nominálního měnového kursu od parity kupní síly. Reálný měnový kurs.
6. Parita úrokových sazeb a determinace měnového kursu v krátkém období na mezinárodním měnovém trhu.
7. Odvození a charakteristika křivky agregátní poptávky z modelu IS – LM v uzavřené ekonomice. Odvození a charakteristika křivky agregátní poptávky v otevřené ekonomice při dokonalé kapitálové imobilitě, dokonalé a nedokonalé kapitálové mobilitě v systému fixního měnového kursu.
8. Odvození klasické křivky agregátní nabídky a její charakteristika. Účinky monetární a fiskální expanze za předpokladu klasické křivky agregátní nabídky. Neutralita peněz. Úplný vytěšňovací efekt.
9. Keynesiánská křivka krátkodobé agregátní nabídky (extrémní případ). Účinnost fiskální a monetární expanze při keynesiánské křivce agregátní nabídky (extrémní případ). Odvození pozitivně skloněné keynesiánské křivky krátkodobé agregátní nabídky (základní situace) a její charakteristika. Krátkodobé a dlouhodobé účinky fiskální a monetární expanze při pozitivně skloněné keynesiánské křivce krátkodobé agregátní nabídky.
10. Nezaměstnanost a její charakteristiky: míra, druhy, trvání a frekvence. Přirozená míra nezaměstnanosti a její determinanty. Fungování trhu práce.
11. Původní mzdová a rozšířená Phillipsova křivka. Krátkodobá Phillipsova křivka a substitute mezi mírou nezaměstnanosti a mírou inflace. Dlouhodobá Phillipsova křivka.
12. Poptávková inflace, míra růstu reálného a nominálního produktu. Charakteristika křivky SP, resp. křivky krátkodobé dynamické agregátní nabídky a křivky DG, resp. křivky dynamické agregátní poptávky. Determinace míry inflace a míry růstu produktu: přizpůsobovací cesta. Adaptivní mechanismus formování očekávané inflace. Racionální očekávání.
13. Nabídková (nákladová) inflace a nepříznivé nabídkové šoky. Neutrální, přizpůsobovací a potlačovací typ odezvy hospodářské politiky na nepříznivé nabídkové šoky a jejich účinky na míru inflace a míru růstu produktu.
14. Metody léčení inflace: charakteristika účinků metod cold turkey a gradualistické metody dezinflace na pokles míry inflace a pokles produktu. Koeficient obětování.
15. Ekonomický růst, produkční funkce a kapitálová intenzita. Tempo růstu produktu a základní rovnice růstového účetnictví.

Tematický blok: Makroekonomie 2 (Zp po 1.9.2023)

1. Rovnováha na trhu zboží a trhu peněz (aktiv): model IS – LM. Rovnovážný důchod a rovnovážná úroková sazba. Účinnost fiskální a monetární politiky a model IS – LM. Částečný a úplný vytěšňovací efekt. Multiplikátor fiskální a monetární politiky. Keynesiánský transmisní mechanismus.
2. Čistý export v systému flexibilního měnového kurzu a jeho determinanty. Agregátní poptávka a určení rovnovážné produkce v otevřené ekonomice. Multiplikátor otevřené ekonomiky. Rovnováha platební bilance a křivka BP. Model IS – LM – BP.
3. Fiskální a monetární politika, dokonalá kapitálová mobilita a fixní a flexibilní měnové kurzy: Mundell – Flemingův model.
4. Absolutní a relativní forma teorie parity kupní síly, reálný měnový kurz, parita úrokových sazeb.
5. Odvození a charakteristika křivky agregátní poptávky z modelu IS – LM v uzavřené ekonomice. Odvození a charakteristika křivky agregátní poptávky v otevřené ekonomice při dokonalé a nedokonalé kapitálové mobilitě v systému fixního měnového kurzu.
6. Odvození klasické křivky agregátní nabídky a její charakteristika. Účinky monetární a fiskální expanze za předpokladu klasické křivky agregátní nabídky. Neutralita peněz. Úplný vytěšňovací efekt.
7. Keynesiánská křivka krátkodobé agregátní nabídky (extrémní případ). Účinnost fiskální a monetární expanze při keynesiánské křivce agregátní nabídky (extrémní případ). Odvození pozitivně skloněné keynesiánské křivky krátkodobé agregátní nabídky (základní situace) a její charakteristika. Krátkodobé a dlouhodobé účinky fiskální a monetární expanze při pozitivně skloněné keynesiánské křivce krátkodobé agregátní nabídky.
8. Nezaměstnanost a její charakteristiky: míra, druhy, trvání a frekvence. Přirozená míra nezaměstnanosti a její determinanty. Fungování trhu práce.
9. Původní mzdová a rozšířená Phillipsova křivka. Krátkodobá Phillipsova křivka a substituce mezi mírou nezaměstnanosti a mírou inflace. Dlouhodobá Phillipsova křivka.
10. Nabídková (nákladová) inflace a nepříznivé nabídkové šoky. Neutrální, přizpůsobovací a potlačovací typ odezvy hospodářské politiky na nepříznivé nabídkové šoky.
11. Poptávková inflace a metody léčení inflace: charakteristika účinků metod cold turkey a gradualistické metody dezinflace na pokles míry inflace a pokles produktu. Koeficient obětování.
12. Měnová politika, pravidla vs. diskrece, transmisní mechanismus, režim cílování inflace. Taylorovo pravidlo. Nezávislost v rozhodování o nastavení měnové politiky.
13. Veřejné rozpočty a fiskální politika. Veřejné finance, jejich struktura a funkce. Rozpočtový deficit a veřejný dluh. Strukturální vs. cyklický deficit. Tradiční a Ricardovo-Barrova teorie.
14. Ekonomický růst, produkční funkce a kapitálová intenzita. Tempo růstu produktu a základní rovnice růstového účetnictví. Konvergence ekonomik. Hospodářský cyklus – projevy a důsledky.